

7. V. Strauss. Global education market reaches \$4.4 trillion — and is growing - The Washington Post, February 9, 2013 URL: <http://www.washingtonpost.com/blogs/answer-sheet/wp/2013/02/09/global-education-market-reaches-4-4-trillion-and-is-growing/>
8. Національний інститут стратегічних досліджень "Глобальні тенденції і проблеми розвитку освіти: наслідки для України". Аналітична записка URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1537/>

References

1. College Enrollment and Work Activity of 2012 High School Graduates (2013) - US Bureau of Labor Statistics, April 17 Retrieved from: <http://www.bls.gov/news.release/hsgsec.nr0.htm> [in English].
2. The Most Educated Countries in the World (2013) - Edu-Active.com, 21.09.2013 Retrieved from: <http://www.edu-active.com/news/2013/sep/21/most-educated-countries-wg2orld.html> [in English].
3. Level of education of the population in relevant age groups - Ukrstat.org – Publication of documents of the State Statistics Service of Ukraine. Retrieved from: http://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2010/gdn/sdh/dod_06.htm [in Ukrainian].
4. Oksamytna S., Vinogradov O., Malyshev L., Martsenyuk T. (2010) Youth of Ukraine: from education to work - for ed. of Oksamytna S. – Kyiv: VPTs NaUKMA, 18 Ps. [in Ukrainian]
5. Education at a Glance 2012. OECD indicators (2012). Paris: OECD Publishing, – 360 Ps. Retrieved from: <http://rb.com.ua/ukr/marketing/tendency/8324/> [in English].
6. Education at a Glance 2011. OECD indicators. (2011)– Paris: OECD Publishing [in English].
7. V. Strauss. Global education market reaches \$4.4 trillion — and is growing (2013) - The Washington Post, February 9, Retrieved from: <http://www.washingtonpost.com/blogs/answer-sheet/wp/2013/02/09/global-education-market-reaches-4-4-trillion-and-is-growing/> [in English]. [in English].
8. National Institute for Strategic Studies "Global Trends and Problems of Education Development: Implications for Ukraine". Analytical note [Electronic resource]: Retrieved from: <http://www.niss.gov.ua/articles/1537/> [in Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 16.11.2018 р.

УДК 004.773.2

Пелецишин Андрій Миколайович
доктор технічних наук, професор,
завідувач кафедри соціальних комунікацій
та інформаційної діяльності
Національного університету
«Львівська Політехніка»
ORCID 0000-0002-5022-0410
apele@ridne.net

Добровольська Вікторія Василівна
кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри культурології
та інформаційних комунікацій
Національної академії керівних кадрів
культури і мистецтв
ORCID 0000-0002-0927-1179
vika_dobrovolska@ukr.net

Тимовчак-Максимець Оксана Юріївна
кандидат технічних наук,
асистент кафедри соціальних комунікацій
та інформаційної діяльності
Національний університет «Львівська політехніка»
ORCID 0000-0002-6044-3407
Oksana.Y.Tymovchak-Maksymets@lpnu.ua

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОГО ДОВІДКОВОГО КОНСОЛІДОВАНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО РЕСУРСУ

Мета роботи: описати основні принципи пошуку, консолідації та впорядкування довідкової інформації культурологічного спрямування для консолідованого ресурсу та вибрати програмне забезпечення для його реалізації. **Методологія** дослідження полягає в застосуванні загальнонаукових та спеціальних методів пізнання, зокрема, автор використовував порівняльний та оглядово-аналітичний моніторинг стану сучасних інформаційних технологій створення єдиного консолідованого інформаційного ресурсу для користувачів та методи інтеграції різних документально-комунікаційних комплексів в єдине цілісне електронне середовище. **Наукова новизна** роботи полягає у здійсненні сукупності заходів, які створюють умови для надійного та швидкого отримання користувачами необхідних відомостей. Тому основними задачами культурологічного довідкового консолідованого інформаційного ресурсу є забезпечення пошуку, збирання, аналізу, обробки, зберігання та поширення інформації. Це реалізується шляхом створення й довготривалого зберігання інформаційних ресурсів та їх накопичення у відповідних базах даних, а також розповсюдження відомостей про наявний консолідований інформаційний ресурс через веб-форуми, групи в соціальних мережах культурологічного спрямування. **Висновки.** Інтеграція різних інформаційних джерел в єдиному довідковому консолідованому інформаційному ресурсі буде сприяти об'єднанню електронних культурологічних ресурсів в єдину інфор-

маційну систему, загальнодоступності культурологічних інформаційних ресурсів для користувачів та забезпеченню доступу користувачів до загальних мережевих ресурсів за допомогою посилань, які будуть розміщені в даній системі.

Ключові слова: консолідований інформаційний ресурс; довідка; інформаційні системи; культурологічна інформація.

Пелешишин Андрей Николаевич, доктор технических наук, профессор, заведующий кафедрой социальных коммуникаций и информационной деятельности Национального университета «Львовская Политехника»; Добровольская Виктория Васильевна, кандидат наук по социальным коммуникациям, доцент, доцент кафедры культурологии и информационных коммуникаций Национальной академии руководящих кадров культуры и искусства; Тимовчак-Максимець Оксана Юрьевна, кандидат технических наук, ассистент кафедры социальных коммуникаций и информационной деятельности Национального университета «Львовская политехника»

Особенности создания справочного культурологического консолидированного информационного ресурса

Цель работы: описать основные принципы поиска, консолидации и упорядочения справочной информации для консолидированного ресурса и выбрать программное обеспечение для его реализации. **Методология** исследования заключается в применении общенаучных и специальных методов познания, в частности, автор использовал сравнительный и обзорно-аналитический мониторинг состояния современных информационных технологий создания единого культурологического консолидированного информационного ресурса для пользователей и методы интеграции различных документально-коммуникационных комплексов в единую целостную электронную среду. **Научная новизна** работы заключается в осуществлении совокупности мер, которые создают условия для надежного и быстрого получения пользователями сведений. Поэтому основными задачами справочного консолидированного информационного ресурса является обеспечение поиска, сбора, анализа, обработки, хранения и распространения информации. Это реализуется путем создания и длительного хранения информационных ресурсов и их накопление в соответствующих базах данных, а также распространения сведений о ресурсе через веб-форумы, группы в социальных сетях культурологической направленности. **Выводы.** Интеграция различных информационных источников в единой информационной системе будет способствовать объединению электронных культурологических ресурсов в единую информационную систему, общедоступности информационных ресурсов для пользователей и обеспечению доступа пользователей к общим сетевым ресурсам с помощью ссылок, которые будут размещены в данной системе.

Ключевые слова: консолидированный информационный ресурс; справка; информационные системы; культурологическая информация.

Peleshchysyn Andriy, Doctor of Technical Sciences, professor, Head of the Social Communications and Information Activity Department, Lviv Polytechnic National University; Dobrovol'ska Viktoriya, Doctor of Philosophy in Social communications, associate professor, associate professor of the Department of Cultural Studies and Informational Communications, National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts; Tymovchak-Maksymets Oksana Yuriyivna, Ph.D., Assistant of the Social Communications and Information Activity Department, Lviv Polytechnic National University

Features of creating a reference culturological consolidated information resource

Purpose of the article: to describe the basic principles of search, consolidation and streamlining of reference information for a consolidated resource and select software for its implementation. **Methodology.** The research methodology consists in applying general scientific and special methods of cognition, in particular, the author used comparative and review and analytical monitoring of the state of modern information technologies for creating a single consolidated culturological information resource for users and methods for integrating various document-communication complexes into a single holistic electronic environment. **The scientific novelty** of the work lies in the implementation of a set of measures that create conditions for reliable and fast receipt of information by users. Therefore, the main tasks of the reference consolidated information resource is to ensure the search, collection, analysis, processing, storage, and dissemination of information. This is done by creating and storing information resources for a long time and accumulating them in relevant databases, as well as disseminating information about the resource through web forums and groups in social networks of cultural orientation. **Conclusions.** Integration of various information sources in a single information system will facilitate the integration of electronic cultural resources into a single information system, the general availability of information resources for users and ensure user access to shared network resources through links that will be placed in this system.

Key words: consolidated information resource; help; information systems; cultural information.

Актуальність ми дослідження. Діяльність у галузі консолідації інформації покликана докорінно змінити концепцію систем інформаційно-аналітичної діяльності, шляхи опрацювання та подачі інформаційних ресурсів, оскільки консолідовані сховища охоплюють одержані з кількох джерел та системно інтегровані різноманітні інформаційні ресурси, які в сукупності наділені ознаками повноти, цілісності, не-суперечності. Вони є адекватною інформаційною моделлю проблемної сфери, створені з метою її аналізу, опрацювання та ефективного використання в процесах підтримки прийняття рішень [1].

Консолідований інформаційний ресурс доцільно формувати у формі довідкової системи. Створена система покликана звільнити користувача від пошуку та систематизації інформації з різних джерел і дати можливість отримати своєчасну і достовірну інформацію, необхідну для прийняття правильного рішення. Автоматизація цієї задачі надає можливість проводити якісну консультацію і з допомогою наданої інформації прогнозувати потенційний розвиток подій.

У сучасних умовах великої кількості джерел інформації особливо загострилася проблема пошуку, відбору та впорядкування адекватної інформації. Ця проблема є актуальною для різних сфер людської діяльності, оскільки сучасна людина при виникненні якоїсь проблеми в першу чергу звертається по допомогу до соціальних ресурсів у мережі Інтернет. Особливо актуально постає ця проблема в різноманітних сферах життя, пов'язаних із культурною діяльністю суспільства. Інформація із багатьох ресурсів не завжди є достовірною, і користувач під стороннім впливом може прийняти хибне рішення щодо оцінки культурних заходів чи явищ. Тому виникає потреба у створенні довідкового консолідованого інформаційного ресурсу, який міститиме вичерпну та кваліфіковану інформацію щодо питань в окремій предметній сфері культури та культурології.

Вважаючи, що консолідований інформаційний ресурс можна визначити як здійснення сукупності заходів, що створюють умови для надійного та швидкого отримання користувачами необхідних відомостей, основними завданнями консолідованого інформаційного ресурсу є забезпечення пошу-

ком, збиранням, аналізом, актуалізацією, обробкою, зберіганням та поширенням інформації, які реалізуються шляхом:

- створення й довготривалого зберігання інформаційних ресурсів та їх накопичення у відповідних базах даних (БД);
- розповсюдження відомостей про наявний консолідований інформаційний ресурс через форуми, групи в соціальних мережах, сайти тощо.

Створення єдиного культурологічного консолідованого інформаційного ресурсу вимагає поєднання різних документально-комунікаційних комплексів у єдине інтегроване електронне середовище. Тому одне з найважливіших завдань створення консолідованого інформаційного ресурсу – формування єдиного інформаційного простору, максимально доступного кінцевому користувачеві [2,3].

Інтеграція різних інформаційних джерел у єдиній інформаційній системі буде сприяти об'єднанню культурологічних ресурсів в єдину інформаційну систему; загальнодоступності інформаційних ресурсів для користувачів; забезпеченню доступу користувачів до загальних мережевих ресурсів з допомогою посилань, які будуть розміщені в цій системі.

Перевагами розроблення такого консолідованого ресурсу є цілісність та повнота інформації; швидкий та зручний пошук інформації; доступ до ресурсу без підключення до Інтернету; зручність та легкість у користуванні.

Аналіз останніх досліджень. Науковець О.Романов вважає, що інформаційний ресурс дозволить зменшити витрати на зв'язки з громадськістю, переставивши акцент із традиційних засобів (друковані матеріали) на інформативну форму подання в Інтернеті. Увага зосереджується на інформаційній функції ресурсу, тобто ресурс розглядається як один зі способів швидкого та доступного розповсюдження інформації [4].

Загалом, створення інформаційного ресурсу – це довгий і доволі витратний процес, що базується на циклі документно-комунікаційних (або інформаційно-комунікативних) матеріалів. На думку Л.Дубровіної, потрібно поєднувати на метарівні не лише енциклопедичні, журнальні, газетні матеріали, але й новини з Інтернету, пов'язані з описанням джерел. Основне завдання такого інформаційного продукту – введення в науковий обіг та доведення до широкого загалу інформації.

Дослідник Т.Калюжина [5] виділяє перспективні напрямки подальшого розвитку довідкових систем. Більшість із них, які існують на сьогодні, автор називає «електронною версією інформаційного буклета», ігноруючи зіставлення з інформаційним середовищем сучасного світу. Така думка обґрунтовується неможливістю здійснення комунікативних процесів взаємодії користувачів системи з її створювачами в режимі он-лайн. Автор наголошує на необхідності створення довідкових систем, в яких існуватиме можливість як отримання необхідної актуальної інформації, так і здійснення навчального процесу в режимі реального часу, застосовуючи принципи дистанційного доступу.

Для максимальної ефективності впровадження культурологічного консолідованого інформаційного ресурсу доцільно використовувати досвід упровадження сучасних систем інформатизації в провідних країнах світу. Щоразу варто розробляти власну концепцію інформатизації, покладаючись на його особливі умови й можливості. До того ж слід обов'язково керуватися загальним системним підходом у процесі розробки системи інформатизації й розглядати об'єкт інформатизації як відкриту систему, яка, взаємодіючи із зовнішнім середовищем, перетворює зовнішню інформацію [6,7].

Мета роботи. Описати основні принципи пошуку, консолідації та впорядкування довідкової інформації для консолідованого ресурсу та вибрати програмне забезпечення для його реалізації.

Розглянути етапи та завдання створення електронного консолідованого інформаційного ресурсу культурологічного спрямування, побудувати та описати функціональну модель завдання створення такого ресурсу та здійснити опис реалізації проекту з допомогою програмного засобу.

Основний матеріал. Для чіткого організування дій щодо створення консолідованого інформаційного ресурсу побудовано дерево цілей (рис. 1). Це дерево візуалізує цілі, яких необхідно досягнути для реалізації поставленого завдання. Для цього необхідно провести:

- аналіз нормативних документів, а саме – прав на науково-технічні дослідження, розвиток інформаційного суспільства, створення програми інформатизації та ін;
- дослідження наукової літератури – огляд наукових публікацій в предметній області;
- дослідження інтернет-ресурсів – розглянути інтернет-джерела, які допоможуть зібрати інформацію для наповнення консолідованого ресурсу.

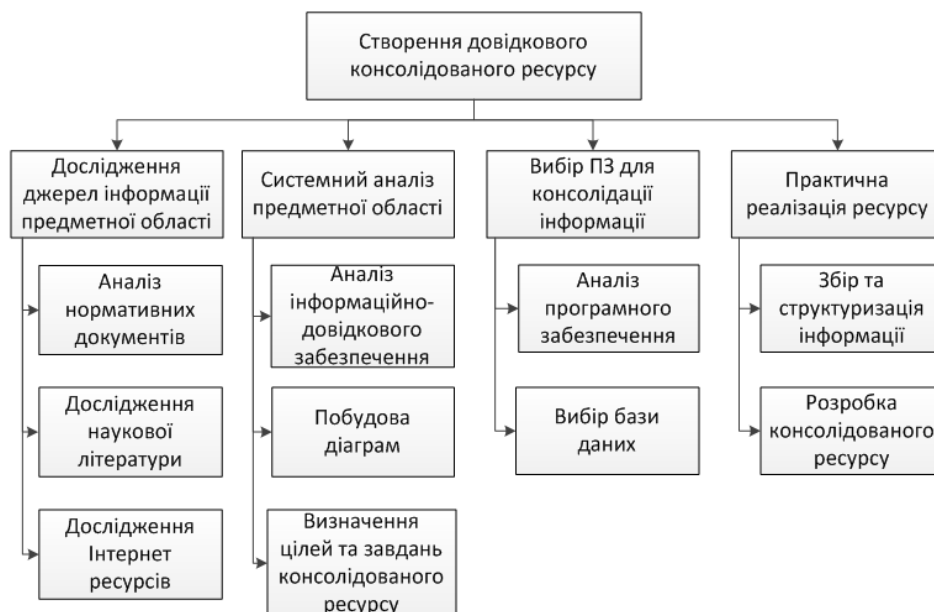

Рис.1. Дерево цілей культурологічного консолідованого ресурсу

Системний аналіз предметної області передбачає:

- аналіз інформаційно-довідкового забезпечення, що полягає у вивченні стану розвитку інформаційно-довідкових ресурсів, популярність цих систем, їхня актуальність на цей момент.
- представлення цілей та завдань, які буде виконувати консолідований ресурс. На цьому етапі потрібно чітко визначити мету консолідованого ресурсу, його функції, призначення, прогнозований результат тощо.
- моделювання предметної області за допомогою функціональних діаграм.

Вибір програмного забезпечення для консолідації інформації передбачає: аналіз систем створення інформаційних ресурсів, зокрема систем керування контентом і систем створення файлів довідки, а також вибір технології зберігання та опрацювання інформації для консолідованого ресурсу.

Практична реалізація ресурсу передбачає: збір та структурування інформації – визначення переліку популярних питань, які цікавлять користувачів предметної області, для подальшого опрацювання і пошуку інформації, як на веб-сайтах, так і на форумах та в соціальних мережах. Знайдену інформацію необхідно структурувати та визначити її послідовність; розробка консолідованого ресурсу – створення оболонки, наповнення ресурсу та його налаштування.

Одним із найважливіших етапів при розробленні консолідованого ресурсу є його моделювання, а саме побудова функціональних моделей задачі. До функціональних моделей належать: контекстна діаграма, яка відображає основний процес та зовнішні сутності, що з ним взаємодіють, та діаграма деталізації основного процесу.

Основним процесом на контекстній діаграмі є створення довідкового консолідованого інформаційного ресурсу. На цей процес впливає дві зовнішні сутності, а саме: адміністратор та онлайн спільноти.

Адміністратор керує процесами ресурсу, визначає тематику ресурсу та правила його наповнення. У середовищі онлайн-спільнот, блогів та форумів культурологічної тематики адміністратор шукає інформацію для наповнення консолідованого інформаційного ресурсу за допомогою спеціально сформульованих тематичних запитів. У результаті пошуку він отримує матеріали, які буде опрацьовано, відсортовано, відредаговано та внесено в інформаційний ресурс. Коли система буде наповнена, вона надасть можливість отримати довідкову інформацію.

Для деталізації основного процесу побудовано діаграму першого рівня декомпозиції, яка подана на рис. 2.

Рис.2. Деталізація процесу «Створення довідкового консолідованого інформаційного ресурсу»

Адміністратор формує тематичний словник культурологічних термінів, який буде використований для консолідації інформації з мережі Інтернет. Після цього здійснюється формування тематичних категорій. Зі створених категорій формується деревовидна структура консолідованого ресурсу, тобто, побудова розділів та відповідно до них тем, які потрібно буде наповнити.

Використовуючи тематичний словник, категорії, які були сформульовані, створюються відповідні пошукові запити для здійснення релевантного пошуку.

За результатом пошуку здійснюємо опрацювання інформації, сортування, редагування, класифікацію та інше.

Коли інформація для наповнення опрацьована, вносимо інформацію в систему. Після цього аналізуємо наповнення, вносимо корективи, якщо це необхідно. Після всіх змін та доповнень перевіряється весь контент і здійснюється опублікування.

Також в цій діаграмі існує 3 сховища даних:

Онлайн спільноти, в яких зберігається інформація про перелік тем, що будуть використані в консолідованому ресурсі та які будуть використані для пошуку відповідних Інтернет джерел. Тут також збережено адреси онлайн спільнот, які будуть використовуватись для створення пошукових запитів.

Ключові слова – це тематичний словник, в якому зберігаються слова та словосполучення для створення пошукових запитів.

Інформаційне наповнення – це отриманий контент від адміністратора. Така інформація редагується та проходить аналіз.

Для практичної реалізації проекту обрано програму створення файлів довідкової системи Help&Manual від компанії EC Software [8]. Програма має зручний інтерфейс, перевірку правопису, швидку компіляція файлів, импорт різних форматів файлів; створення документів на 106 мовах світу; підтримка багатокористувацького редагування.

Для перевірки дієздатності запропонованого методу створено довідковий консолідований інформаційний ресурс консультування майбутніх матерів. Інтерфейс запропонованого ресурсу зображено на рис. 3.

Головною перевагою програми є її універсальність. З її допомогою можна отримати файл довідкової інформації в будь-якому з найбільш поширених на сьогоднішній день форматів (CHM, HLP, HXS, HTML, PDF, RTF, EXE, XML). Інтуїтивно зрозумілий інтерфейс робить програму простою в

освоєнні. Основний блок програми становить текстовий редактор, який мало відрізняється від MS Word як за інтерфейсом, так і за кількістю можливостей.

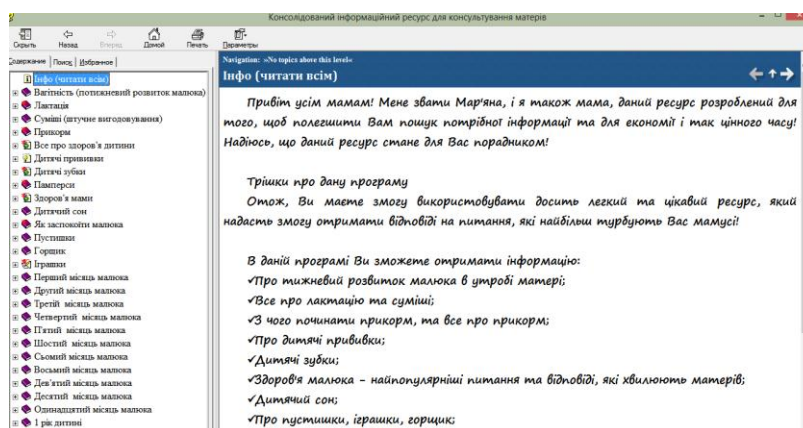

Рис.3. Головна сторінка консолідованого ресурсу

Зміст відображає деревоподібну структуру, розділи поділяються на підрозділи. З допомогою правильно підбраного запиту пошуку користувач знаходить потрібну інформацію. На будь-якій сторінці, що містить результат пошуку, ключове слово виділене синім кольором для того, щоб користувач зміг швидко зорієнтуватись у матеріалі, який поданий у ресурсі.

Вкладка *Обране* служить для створення індивідуально списку сторінок ресурсу користувача. В такій вкладці будуть зберігатися сторінки, які найбільш цікавлять користувача. Ця функція заощадить час на пошук потрібної інформації.

Створений ресурс можна зберегти як у форматах для Windows-сумісних пристроїв, так і у форматі ePUB, що використовує компанія Apple.

Перевагами розробленого інформаційного ресурсу є швидкий та зручний пошук інформації; цілісність та повнота інформації; можливість збереження й конвертування у популярні файлові формати.

Наукова новизна роботи полягає в здійсненні сукупності заходів, які створюють умови для надійного та швидкого отримання користувачами необхідних відомостей про факти та події сфери культури та культурології. Тому основними завданнями культурологічного довідкового консолідованого інформаційного ресурсу є забезпечення пошуку, збирання, аналізу, обробки, зберігання та поширення інформації. Це реалізується шляхом створення й довготривалого зберігання інформаційних ресурсів та їх накопичення у відповідних базах даних, а також розповсюдження відомостей про наявний консолідований інформаційний ресурс через веб-форуми, групи в соціальних мережах культурологічної тематики.

Висновки. Створення культурологічного консолідованого ресурсу покликане звільнити користувача від пошуку інформації в різних джерелах і дати можливість отримати своєчасну й достовірну інформацію, необхідну для прийняття правильного рішення. Автоматизація такого процесу надає можливість проводити якісне інформування користувачів.

За допомогою програмного забезпечення Help & Manual реалізовано культурологічний консолідований інформаційний ресурс. У такій програмі міститься великий обсяг форматів для зберігання проекту, що задовольняє будь-які критерії користувача, тобто користувач може використовувати цей ресурс на персональному комп'ютері, на планшеті чи смартфоні без під'єднання до мережі Інтернет.

Інтеграція різних культурологічних інформаційних ресурсів в єдиній інформаційній системі буде сприяти об'єднанню електронних бібліотек в єдину інформаційну систему, загальнодоступності інформаційних ресурсів для користувачів та забезпеченню доступу користувачів до загальних культурологічних мережевих ресурсів з допомогою посилань, які будуть розміщені в цій системі.

Література

1. Артамонова Н. Створення нових консолідованих електронних інформаційних ресурсів як розвиток засобів наукової комунікації. Бібліотечний вісник. 2010. № 1. С. 10-13.
2. Марковець О.В., Форкун Ю.В., Зелез Б.Я., Думанський Н.О. Розроблення сайту електронної бібліотеки наукового товариства. Інформаційні системи та мережі: Вісник Національного університету "Львівська політехніка". 2010. № 689. С.209-218.
3. Марковець О.В., Пелецишин А.М., Хміль І.О. Реалізація системи опрацювання звернень громадян до органів влади у гетерогенних веб-середовищах. Наукові праці Донецького національного технічного університету Серія: "Інформатика, кібернетика та обчислювальна техніка". Красноармійськ. 2015. №1 (20), С. 169-175.
4. Романов О. Ю. Структура та побудова мережевого інформаційного ресурсу: Електронний ресурс. Електромеханічні і енергозберігаючі системи. 2010. С. 67-73.
5. Калюжна Т.М. Інформаційні технології у сфері освіти – нові можливості, нові завдання. ДВНЗ «Національний гірничий університет». 2013. С. 21–23.

6. Markovets O. Background modeling the processing of electronic applications in the university. Proceedings of the XIIIth International Conference "Modern Problems of Radio Engineering, Telecommunications and Computer Science" (TCSET'2014). Lviv. 2014. P. 393.
7. Markovets O., Dumanskyi N. The structure of the system of processing citizens' appeals. Econtechmod. 2017. Том 6 № 2. С. 33–38.
8. Help&Manual – Official website. URL: <http://www.helpandmanual.com>.

References

1. Artamonova, N. (2010). Creation of new consolidated electronic information resources as development of means of scientific communication. *Bibliotechnyj visnyk*, 1, 10–13 [in Ukrainian].
2. Markovets, O.V., & Forkun, Ju.V., & Zelez, B.Ja., & Dumanskyi N.O. (2010). Development of the site of the electronic library of the scientific society. *Informacijni systemy ta mrezihi: Visnyk Nacionaljnogho universytetu "Ljvivjska politehnika"*, 689, 209–218 [in Ukrainian].
3. Markovets, O.V., & Peleshhyshyn, A.M., & Khmilj, I.O. (2015). Implementation of the system for processing citizens' appeals to authorities in heterogeneous web environments. *Naukovi praci Doneckjogho nacionaljnogho tekhnichnogho universytetu Serija: "Informatyka, kibernetyka ta obchysljuvaljna tekhnika"*, 1 (20), 169–175 [in Ukrainian].
4. Romanov, O. Ju. (2010). Structure and construction of a network information resource. *Elektromekhanichni i energhozberighajuchi systemy*, 67–73 [in Ukrainian].
5. Kaljuzhna, T.M. (2013). Information technology in education - new opportunities, new challenges. *DVNZ «Nacionaljnij ghirnychyj universytet»*, 21–23 [in Ukrainian].
6. Markovets, O.V. (2014). Background modeling the processing of electronic applications in the university. Proceedings of the XIIIth International Conference "Modern Problems of Radio Engineering, Telecommunications and Computer Science", 393.
7. Markovets, O.V., & Dumanskyi N.O. (2017). The structure of the system of processing citizens' appeals. *Econtechmod*, 6 № 2, 33–38.
8. Help&Manual – Official website. – Retrieved from: <http://www.helpandmanual.com>.

Стаття надійшла до редакції 12.11.2018 р.

УДК 316.347 (=161.2:100)

Трощинський Володимир Павлович.

доктор історичних наук, професор,
завідувач кафедри соціальної
і гуманітарної політики

Національної академії державного управління
при Президентіві України
ORCID 0000-0002-7259-7809
ksgp@ukr.net

Купрійчук Василь Михайлович.

доктор наук з державного управління, доцент,
професор кафедри соціальної
і гуманітарної політики

Національної академії державного управління
при Президентіві України
ORCID 0000-0001-7229-1749
kvm1968@ukr.net

СВІТОВЕ УКРАЇНСТВО ЯК СОЦІАЛЬНА СИСТЕМА

Метою дослідження є науковий аналіз світового українства як соціальної системи, насамперед, її структури, яка відображає характер та особливості української присутності в сучасному світі. **Методологія.** Для реалізації мети дослідження використовувались методи: історичний (для з'ясування особливостей розвитку світового українства в часі і просторі); структурно-функціональний (для розкриття структури світового українства та функцій її елементів в реалізації ідентифікаційних практик різними сегментами українства); порівняльний (для виявлення та співвіднесення рівнів збереження етнічної ідентичності кожним з основних елементів структури світового українства); системний (для аналізу світового українства як складної упорядкованої цілісної системи, яка складається з кількох підсистем, що відрізняються за географічним розташуванням та рівнями збереження етнічної самобутності, але мають єдину етнічну природу та спільні соціокультурні стандарти). **Новизна** отриманих результатів полягає в тому, що в даному дослідженні робиться одна з перших спроб подати наукову картину світового українства як соціальної системи, охарактеризувати її структуру з точки зору географічного розташування її підсистем та рівнів збереження ними української ідентичності. **Висновки.** Світове українство, попри свою структурну складність, суттєві відмінності в рівнях етнічної самоідентифікації, а також в традиціях і культурі між різними територіальними гілками українського етносу, соціальному походженні, статусі, освіті й ціннісних орієнтаціях його представників, є достатньо урівноваженою й цілісною соціальною системою, що знаходить, зокрема, своє відображення в певних об'єднуючих інтересах, устремліннях та внутрішній консолідації українців в Україні та українців в діаспорі.

Ключові слова: світове українство; соціальна система; етнічність, етнічна ідентичність; національна ідентичність; українська діаспора.

Трощинский Владимир Павлович, доктор исторических наук, профессор, заведующий кафедрой социальной и гуманитарной политики Национальной академии государственного управления при Президенте Украины; Куприйчук Васи-